

Naturskyddsföreningen Älvkarleby önskar inför valet till kommunfullmäktige ställa några frågor till de politiska partierna i Älvkarleby kommun.

Några av dessa frågor ställdes också inför valet 2014. De flesta partierna svarade då och dessa svar 2014 kan hämtas ner via

<https://alvkarleby.naturskyddsforeningen.se/infor-valet/> . Svar 2014 inkom inte från Folkpartiet och Kommunens Väl.

Vi önskar ställa delvis samma frågor igen men också inför valet 2018 veta hur man följde upp de utfästelser man gjorde inför valet 2014.

1a. Översiktsplan (ÖP). Naturskyddsföreningen Älvkarleby anser att befintlig översiktsplan (2009) har kvalitativa brister. Den saknar sådant som bör ingå i en översiktsplan, t.ex. redovisning av vilka avvägningar som gjorts mellan olika markanvändningskonflikter och redovisning av miljökonsekvenser. Framtagandet av en översiktsplan bör dessutom ske i dialog med allmänheten och ideella organisationer i kommunen, för att därigenom minimera konflikter mellan olika markanvändningsintressen. Detta skedde enligt vår bedömning inte i tillräcklig omfattning vid framtagandet av översiktsplanen. Inte heller utnyttjades i tillräcklig utsträckning den kunskap som fanns hos kommunens egna tjänstemän. Den befintliga översiktsplanen uppdaterades 2009. Enligt Boverket bör kommunfullmäktige minst en gång per mandatperiod ta ställning till om översiktsplanen är aktuell. I samrådshandlingarna för ny översiktsplan (2018) saknas fortfarande en del viktiga underlag t. ex naturvårdsplan (med skötselplan – se nedan) vilket bör motivera ytterligare förnyelse av ÖP kommande mandatperiod. Kommer ert parti under kommande mandatperiod att rösta för att en förnyelse av översiktsplanen startas under mandatperioden?

Centerpartiet: Som Naturskyddsföreningen redan känner till håller kommunen på med revidering av befintlig Översiktsplan (fastställdes 2019), vilket arbete påbörjades under 2017/2018. Den har varit ute på ett första samråd och vi hoppas att många synpunkter kommer in. I Älvkarleby finns 14 Natura 2000 områden. Natura 2000 områden är riksintressen enligt 8 § miljöbalken. Områdena är också skyddade enligt 27 § miljöbalken och med stöd av EU-direktiv. Naturreservaten är områden som har stor betydelse för människan, floran, faunan eller som av intresse ur ett geologiskt perspektiv. Vi har många värdefulla strandområden i vår kommun och där strandskyddet är utökat till 300 meter. Det är i översiktsplanen som områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen skall pekas ut.

Centerpartiet kommer att verka för att vi får en reviderad områdesplan som de flesta är nöjda med. Områdesplanen visar hur marken i vår kommun kan användas. Viktigt att vi inte våldför oss på vår fina natur.

Vänsterpartiet: Nej

Moderaterna:

2014 Moderaterna: Vi har redan under innevarande mandatperiod tagit upp kravet på en revidering av översiktsplanen för att den ska finnas med i prioriteringsarbetet. Vi kommer att arbeta och rösta för en revidering under nästa mandatperiod.

2018 Moderaterna: Vi hoppas att Naturskyddsföreningen i Älvkarleby liksom vi i moderaterna tagit tillfället i akt att granska och kommentera den stora nya ÖP-2018 som varit ute på remiss till allmänheten, sedan försommaren. Vi lämnade in ett antal kommentarer och önskemål utifrån våra ambitioner för kommunens utveckling mot en attraktiv kommun att leva, bo och verka i.

Miljöpartiet: Ja

2a. Naturvårdsprogram/ Naturvårdsplan (NVP)¹. I översiktsplanen står det uttryckligen ”Bl. a är det angeläget att utarbeta naturvårdsprogram”. (Samma formulering finns i samrådshandlingarna för ÖP 2018). Detta har inte skett! En kommunal naturvårdsplan ska peka ut skyddsvärda naturavsnitt utanför de statligt skyddade områdena (naturreservat och Natura 2000-områden). Länsstyrelsens befintliga Naturvårdsprogram är inte uppdaterad med de många nya inventeringar av biologiska värden som skett sedan den gjordes 1987. Kommer ert parti att rösta för att arbetet med ett naturvårdsplan/skötselplan startas under kommande mandatperiod?

Centerpartiet: Vi tycker att det är viktigt med en naturvårdsplan som bör ingå i områdesplanens text. Vi får heller inte glömma bort allt bra som Upplandsstiftelsen gör i vår kommun.

Vänsterpartiet: Ja, om resurser därtill finns, Ls borde ge pengar till det.

Moderaterna:

2018 Moderaterna: Liksom Naturskyddsföreningen önskar vi moderater att Länsstyrelsen uppdaterar det befintliga Naturvårdsprogrammet. När det gäller

¹ ”Orden naturvårdsplan och naturvårdsprogram används här – och i de flesta sammanhang jag träffat på - helt synonymt. Det kan hävdas i parallellitet med hur orden plan och program används i andra planeringssammanhang att ordet naturvårdsprogram borde fokusera på en strategi för hur naturvårdsmål ska uppnås medan naturvårdsplan mer skulle vara en beskrivning av hur målen ser ut – vilka områden som ska skyddas etc. Å andra sidan motiverar naturvårdsverket ordet naturvårdsprogram med att det ”bör fungera som naturvårdens intresseredovisning och som sådan tjäna som underlag för exempelvis översiktlig kommunal planering”. D.v.s. ganska långt ifrån både plan och program enligt ovan. Däremot är det en bra beskrivning av den viktigaste funktionen de flesta kommuner ser för sitt naturvårdsprogram/plan. Det är dock av största betydelse att kommunen bestämmer sig för om detta är den *enda* funktion man syftar till eller om man också vill beskriva hur kommunens naturvärden skall värnas och därmed mer göra skäl för endera benämningen plan/program. ”

(Ur https://bioenv.gu.se/digitalAssets/1325/1325743_calle-bergil.pdf)

en kommunal naturvårdsplan, så ser vi det som ett viktigt redskap för att kunna ta riktiga beslut med minsta möjliga negativa miljöpåverkan. En sådan ser vi gärna, och om vi har möjlighet att påverka i denna fråga under nästa mandat, väljer vi att verka för att en naturvårdsplan för Älvkarleby blir verklighet. kunna ta riktiga beslut med minsta möjliga negativa miljöpåverkan. En sådan ser vi gärna, och om vi har möjlighet att påverka i denna fråga under nästa mandat, väljer vi att verka för att en naturvårdsplan för Älvkarleby blir verklighet.

Miljöpartiet: Ja

2b. De flesta partierna verkar i svaren 2014 positiva till att verka för uppdatering av länsstyrelsens naturvårdsplan (1987). Har ert parti verkat för det under gångna mandatperioden?

Vänsterpartiet: Nej, detta ansvarar Ls för.

Moderaterna:

2014 Moderaterna: Som Ni så riktigt påpekar är detta en fråga för länsstyrelsen och kan inte beslutas av politiker inom kommunen. Vi tycker det är bra med periodvisa uppdateringar så att programmet avspeglar den aktuella situationen.

2018 Moderaterna: Nej, där får vi nog erkänna att vi inte haft tillfälle att prioritera detta, det kvarstår att ansvaret ligger på länsstyrelsen.

Miljöpartiet: Inte på lokalt plan

2c. Avser man verka för att revidering av länsstyrelsens naturvårdsplan under nästa mandatperiod?

Centerpartiet: Centerpartiet kommer att verka för att Länsstyrelsens naturvårdsplan revideras under nästa mandatperiod.

Vänsterpartiet: se ovanstående svar

Moderaterna:

2018 Moderaterna: Det är möjligt att det finns utrymme att initiera en sådan revidering, från kommunalt håll. Susanne Mastonstråle [M] lovar att granska, och återkomma i frågan.

Miljöpartiet: Ja

2d. Många kommuner tar fram egen Naturvårdsplan som ett centralt underlag för ÖP. Både i översiktsplanen 2009 och i samrådshandlingar för ÖP 2018 finns utfästelser om att göra kommunal naturvårdsplan och skötselplan. Kan ert parti göra utfästelse om att verka för detta under nästa mandatperiod?

Vänsterpartiet: se 2a

Moderaterna:

2018 Moderaterna: Det har vi nog redan svarat på under fråga 2a) och hoppas att det finns ett grundligt remissvar från Naturskyddsföreningen till ÖP-2018, som kan vägleda i det fortsatta arbetet om en kommunal naturvårdsplan.

Miljöpartiet: Ja

3a. Kommunekolog. De flesta kommuner har en kommunekolog, t.ex. Tierp och Gävle. I Älvkarleby kommun finns ingen kommunekolog, inte heller någon biologkompetens. Kommer ert parti att rösta för att det tillsätts en kommunekologtjänst i Älvkarleby kommun? Tjänsten kan delas med någon intilliggande kommun, t.ex. Tierp. En kommunekolog kan förutom att arbeta med natur- och miljöfrågor också marknadsföra kommunens vackra natur.

Centerpartiet: Här tycker Centerpartiet att vår kommun bör samarbeta med t ex Tierps kommun. Vår kommundirektör är utbildad kommunekolog men hon har andra arbetsuppgifter. Vi förordar samarbete med annan kommun före att anställa en egen kommunekolog med hänsyn till bl a kommunens ekonomi.

Vänsterpartiet: Det beror på om vi då anser att behovet finns och om vi har resurser till det. Marknadsföring av vår kommun sker via Näringslivsavdelningen.

Moderaterna:

2014 Moderaterna: Det är riktigt att vi för närvarande inte har någon kommunekolog anställd, men det innebär inte att vi inom förvaltning saknar biologikompetens. Bl.a. har kommunchefen den bakgrunden. Möjligheten att anställa en kommunekolog behöver löpande bevakas och vi har positiva erfarenheter av samarbete med Tierp eller andra kommuner.

2018 Moderaterna: Vårt svar kvarstår sedan föregående frågerunda, vi har goda och nödvändiga samarbeten med andra kommuner, i ett antal funktioner. När vi har en begränsad ekonomi, baserad på att vi faktiskt är tämligen få kommuninvånare, i kombination att vi har omfattande och kostsamma problem inom framförallt utbildning- och omsorgsenheten, så måste tillfälligt kärnfunktioner inom välfärdssamhället prioriteras. Det är förstås bara under en begränsad tid man kan åtgärda symptomen, sen måste man angripa orsaken. Annars får vi aldrig råd att värna framtida resurser.

Miljöpartiet: Ja

3b. Endast något parti svarar 2014 att de tänker "rösta för att kommunen skall tillsätta en kommunekolog". Hur har man verkat för det under gångna mandatperioden?

Vänsterpartiet: –vilka "man"?

Moderaterna:

2018 Moderaterna: Vi har inte sett något kommunfullmäktige ärende i frågan.

Miljöpartiet: Vi har inte verkat tillräckligt för detta under gångna mandatperiod.

3c. Flera av de övriga partierna nämner att kommunchefen har kompetens inom kommunekologområdet. Finns tid avsatt i kommunchefens tjänst för att verka som kommunekolog? Kommer ni att agera i denna fråga?

Vänsterpartiet: Nej

Moderaterna:

2018 Moderaterna: Oj, spontant tror vi att kommunchefen har full sysselsättning, men vi tackar för frågan, och ska ta ett personligt samtal med kommunchefen och ställa frågan hur den uppgiften hanteras idag till samhällsbyggnadsnämnden. Har Naturskyddsföreningen utövat sin möjlighet att ställa en interpellation eller fråga till kommunfullmäktige i saken?

Miljöpartiet: Vad vi vet finns inte tid avsatt till detta i kommunchefens tjänst. Vi anser att en kommunekolog i egen tjänst är att föredra.

4a. Naturskolan. Kommer ert parti att rösta för att Naturskolan återstartas i tidigare omfattning?

Centerpartiet: Ansvaret för "Naturskolans" verksamhet har flyttats över på kommunens skolor. Centerpartiet anser att det är mycket viktigt att våra barn och ungdomar får kunskap, förståelse och erfarenhet av vistelse i skog och mark och att det skall vara en integrerad del av skolverksamheten från förskola till högstadie.

Vänsterpartiet: nej

Miljöpartiet: Ja

4b. Endast något parti svarar 2014 att de tänker "rösta för att Naturskolan skall återstartas". Hur har ni verkat för det under gångna mandatperioden?

Vänsterpartiet: –

Miljöpartiet: Vi har tyvärr inte agerat tillräckligt för detta.

4c. De flesta partierna svarar att naturskoleverksamhet kan bedrivas "ute på skolorna" eller som en integrerad del av skolverksamheten. Har ni verkat för att så har skett?

Vänsterpartiet: Ja

Moderaterna:

2014 Moderaterna: Vi anser att det är av vikt att våra barn och ungdomar får kunskap, förståelse och erfarenhet av vistelse i skog och mark, och att det ska vara en integrerad del av skolverksamheten från förskola till i vårt fall högstadium. Ett exempel är den uteplats som finns i skogen intill förskolan Tallbacken.

2018 Moderaterna: Vi har inte haft så stora möjligheter att prioritera skolans arbete under mandatperioden som snart tar slut. Vårt svar måste bli det samma som lämnades 2014. Hur ser Naturskyddsföreningens lobbyverksamhet ut? Har ni sedan 2014 träffat politiker och tjänstemän i Älvkarleby kommun, för att på så sätt höja frågornas status på dagordningen? Vi Moderater skulle välkomna ett sådant erfarenhetsutbyte.

Miljöpartiet: Det bedrivs i skolan men vi ser inte att det görs tillräckligt.

5. Tätortsnära skogsbruk. I många kommuner runt om i Sverige har man tagit fram planer för ett naturvårds- och friluftslivs- anpassat skogsbruk.

Vi har sett kommunens "skogsbruksplan" (skog ägd av kommunen) ett märkligt dokument där åtskilliga mycket skyddsvärda skogar och skogar av högt värde för friluftslivet är betraktade som produktionsskogar utan kommentar om någon annat. Kommunen borde också förhandla för att påverka andra skogsägare som har tätortsnära skogar för att utveckla mer lättgångna, vackra, överhållna mm skogar nära bebyggelsen.

Kan ert parti utfästa sig att verka för tätortsnära skogsbruk under kommande mandatperiod och revidera kommunens egna skogsbruksplan med syftet ett naturvårds- och friluftslivs-anpassat skogsbruk?

Centerpartiet: Centerpartiet kommer att verka för ett tätortsnära skogsbruk under kommande mandatperiod samt att kommunen förhandlar med andra skogsägare som har tätortsnära skogar för att utveckla lättgångna och vackra skogar nära bebyggelsen. Vi yrkar på att kommunens "skogsbruksplan" justeras så att skogar av högt värde för friluftslivet inte betraktas som produktionsskogar.

Vänsterpartiet: Vet ej

Moderaterna:

2018 Moderaterna: Nej, det kan vi inte utfästa, men vi är öppna för diskussioner och vill förstå vad ni efterfrågar och vad ni vill uppnå. Moderaterna vill stärka äganderätten, så att skogs- och jordbrukare långsiktigt vågar investera i att förvalta sin mark på ett hållbart sätt. Er frågeställning är egentligen mångfasetterad och låter sig inte varken ställas eller besvaras med korta kärnfulla ord. Vidare vill vi att viltvården fungerar, vi vill att allemansrätten värnas, vi vill att landskapen hålls öppna och att den biologiska mångfalden kvarstår. Men det löses inte genom att bara lägga mark i träda, det behövs både kommunala resurser och ideella krafter, gott samarbete med andra

skogsägare. Idag är redan drygt en tredjedel av hela kommunens yta på något sätt begränsad av miljöhänsyn, vilket gör att vi måste ta hänsyn till ett längre perspektiv, hur mycket ska kommunen växa, med vilken typ av verksamhet, och på vilket sätt kan marken användas under tiden. Vår miljö- och klimatpolitik bygger på förvaltarskapstanke där samhället, naturen, skog och mark förvaltas åt kommande generationer.

Miljöpartiet: Ja

6. Älvkarleby – kommun med naturprofil. Dalälven, havsnära miljöer med landhöjningskust, sandmarkerna och höga kalkhalten i lösa jordarter har givit upphov till mycket höga estetiska värden och naturvärden inom kommunen där många hundra rödlistade/ hotade och åtgärdsplanearter har överlevt! Kan ert parti utfästa sig att verka för att kommunen tar detta till sig och i sin profil mot omvärlden beskriver detta för gästande turister i kommunens informationsskrifter och också verkar för att skonsamt och på olika sätt tillgängliggöra dessa mycket attraktiva naturområden?

Centerpartiet: Centerpartiet skall verka för att kommunen i sin profil mot omvärlden beskriver våra fina naturvärden för gästande turister och också verkar för att skonsamt och på olika sätt tillgängliggör dessa mycket attraktiva naturområden.

Vänsterpartiet: Ja

Moderaterna:

2018 Moderaterna: Det förutsätter vi att man redan gör i den mån man förstår. Menar Naturskyddsföreningen att kommunen inte gör detta redan? Hur önskar ni att detta marknadsförs, utan att de bevarandevärda markerna belastas.

Miljöpartiet: Vi tar till oss detta och kommer att verka för att kommunens naturvärden synliggörs i den kommunikation som tas fram för kommunen.

7. Minskad klimatpåverkan. Riksdagen har beslutat om sexton miljömål som ska styra Sveriges miljöarbete. Ett av målen är begränsad klimatpåverkan. År 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Klimatpåverkan från inrikestransporter ska minska med 70 % till år 2030 jämfört med år 2010. Att nå dit är en stor utmaning för hela samhället, och det är bråttom med omställningsarbetet. Trenden att körsträckan med personbil per person minskat under flera år, bröts under 2014 och har fortsatt öka enligt Länsstyrelsen i Uppsala län. Exempel på några åtgärder för att komma närmare klimatmålen finns i länsstyrelsens årliga uppföljning av miljömålen i Uppsala län 2017, <http://www.lansstyrelsen.se/uppsala/Sv/miljo-och-klimat/miljomal/Documents/uppfoljning-miljomal-Uppsala-lan-2017.pdf> t.ex. att arbeta för fossilfri och utökad kollektivtrafik, minskad energianvändning i byggnader, fossilfria varutransporter, utfasning av fossil plast, planering för nybebyggelse längs kollektivtrafikstråken, ändrade matvanor med mindre köttkonsumtion och minskat matsvinn.

Hur kommer ert parti att arbeta för att nå målet minskad klimatpåverkan?

Centerpartiet: Centerpartiet kommer när det gäller vår kommun att verka för att

- minska matsvinnet på våra skolor och i äldrevården
- inhandla närodlat till våra skolor och till äldrevården
- minska energianvändningen i kommunens alla byggnader
- förbjuda användningen av plast produkter där så är möjligt
- vid utbyte av fordon köpa fordon som går på el eller gas
- där så är möjligt byta ut belysning m m till sådan som drar mindre el

Centerpartiet kommer att verka för

- att helt förbjuda trålfisket i Östersjön och Bottenviken. (Bl.a håller torsken helt på att försvinna.). Trålfisket utanför Dalälvens mynning förstör bl a strömmingsfisket m m samt gör så att Skarvar och gråsälar går upp i älven och äter upp all smolt.

Vänsterpartiet: Alla kan informera sig om vad V vill göra i klimatfrågan genom media och vi jobbar på lokal nivå mot de mål partiet ställt upp.

Moderaterna:

2018 Moderaterna: Teknikneutral ladd-infrastruktur för en snabb omställning till fossilfria fordon. Klimatavdrag för företagsinvesteringar inom framförallt basindustrin, samt krafttag för rening av avloppsvatten för att eliminera läkemedelsrester som annars förstör livet i våra vattendrag och i slutändan även oss. På lokal nivå vill vi att miljö och klimat ska vara en integrerad del av beslutsfattandet i Älvkarleby kommun. På sikt vill vi att kommunala byggnader ska ha solceller. Att det ska vara lätt att göra rätt, sopsortering och inte minst papperskorgar ska finnas där de behövs. Klotter och nedskräpning ska hållas efter. Det ska vara säkert att gå och cykla mellan skolor, idrottsanläggningar och affärer etc. en långsiktig ambition men ett arbete som måste arbetas vidare med. I det stora hela är redan Älvkarleby en relativt giftfri ort med ren luft, det faktum är fortsatt en realitet endast om man är vaksam och återhållsam. Vi vill värna om att vårt Älvkarleby, för all framtid är ett vackert och tryggt ställe. Givetvis ska vi både i skola, kommunens egna verksamhet, och genom påverkan av medborgare och företag, genomföra och inspirera till att taga beslut på nationell, regional och egna initiativ på lokal nivå, genomsyrar alla beslut och aktiviteter som kan kopplas till miljö- och klimatmål. Så tycker vi i korta drag, det är så mycket vi vill, så mycket som måste göras, listan kan göras oändligt lång. Alla kan göra något, och det viktigaste är att vi börjar nu...

Miljöpartiet:

Vi kommer att arbeta för att Älvkarleby kommuns verksamheter ska vara klimatneutrala till senast år 2030. Vidare ska matsvinnet minska samt att mer vegetariska rätter serveras i kommunens verksamheter. Elbilar ska införas som norm vid nybilsanskaffning i kommunens verksamheter.